

9.Sınıf COĞRAFYA 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 1 (Nüfusun Dağılışı ve Hareketleri): Sanayi Devrimi sonrası dünyada yaşanan büyük göç hareketlerinin nüfusun dağılışı üzerindeki etkilerini yorumlayınız. Kırsal bölgelerden kentsel bölgelere olan bu nüfus hareketliliğinin modern şehir yapısını nasıl şekillendirdiğini açıklayınız. **Cevap:** Sanayi Devrimi ile birlikte tarımda makineleşme kırsalda iş gücünü azaltmış, fabrikalar ise şehirleri cazibe merkezi haline getirmiştir. Bu göç hareketi sonucunda dünya nüfusunun büyük kısmı şehirlerde toplanmış, büyük metropoller oluşmuş ve bu durum şehirlerde hizmet, ticaret ve ulaşım ağlarının devasa boyutlara ulaşmasına yol açmıştır.

Soru 2 (Demografik Dönüşüm ve Nüfus Piramitleri): Arı kovanı şeklindeki (kenarları düz, üstü geniş) bir nüfus piramidi, o ülkenin demografik dönüşümün hangi aşamasında olduğunu gösterir? Bu piramit yapısına sahip bir ülkenin doğum ve ölüm oranları ile kalkınmışlık düzeyi arasında nasıl bir bağ vardır? **Cevap:** Arı kovanı piramidi, düşük doğum ve düşük ölüm oranlarının olduğu gelişmiş ülkeleri (örneğin İskandinav ülkeleri) temsil eder. Demografik dönüşümün son aşamasındaki bu ülkelerde kalkınmışlık düzeyi yüksektir, insan ömrü uzun ve nüfus artışı oldukça dengeli veya durağandır.

Soru 3 (Nüfusla İlgili Fırsat ve Sorunlar): Bazı gelişmekte olan ülkeler, nüfusu "maddi bir güç" olarak görüp sayısal artışı desteklerken, bazıları "nitelikli insan" yetiştirmeyi öncelik edinir. Nüfusun niceliği (sayısı) ile niteliği (eğitimi) arasındaki bu farkın, ülkelerin küresel rekabet gücü üzerindeki etkisini sorgulayınız. **Cevap:** Sadece nüfus sayısının fazla olması ekonomik güç getirmez; eğitimsiz bir kalabalık ancak işsizlik ve sosyal sorun yaratır. Küresel rekabet gücü, nüfusun niteliğiyle (bilim, teknoloji ve sanat alanındaki yetkinliği) doğrudan ilişkilidir; nitelikli nüfusa sahip küçük bir ülke, nicelikli ama eğitimsiz büyük bir ülkeden daha zengin olabilir.

Soru 4 (Nüfusla İlgili Fırsat ve Sorunlar): Göç alan ülkeler için göçün yarattığı "fırsatlar" ve "sorunlar" nelerdir? Özellikle genç ve eğitilmiş nüfusun başka ülkelere gitmesi (beyin göçü) durumunu, hem giden ülke hem de gelen ülke perspektifinden değerlendiriniz. **Cevap:** Göç alan ülke ucuz ve genç iş gücü kazanarak ekonomik canlılık elde ederken, uyum sorunları ve kültürel çatışmalarla karşılaşabilir. Beyin göçü veren ülke yetişmiş insan kaynağını kaybettiği için kalkınmada geri kalırken, beyin göçü alan ülke bu hazır yetişmiş akıl gücüyle teknolojik üstünlüğünü artırır.

Soru 5 (Ekonomik Faaliyetleri Etkileyen Faktörler): Bir bölgede su kaynaklarının (nehirler, göller, denizler) varlığı; tarım, enerji üretimi ve ulaşım faaliyetlerini nasıl şekillendirir? Hidroelektrik santrallerin yer seçimi ile akarsu rejimleri arasındaki ilişkiyi coğrafi faktörler ışığında açıklayınız. **Cevap:** Su kaynakları tarımda sulama için hayati önem taşır, denizler ise küresel ticaretin en ucuz yolu olan ulaşımı sağlar. Akarsu rejiminin düzenli ve yatak eğiminin fazla olduğu bölgelerde (Doğu Anadolu gibi) hidroelektrik potansiyeli yüksektir; bu durum doğal bir kaynağın enerji sektörü gibi dev bir ekonomik faaliyeti doğrudan kontrol etmesini sağlar.

Soru 6 (Ekonomik Faaliyetleri Etkileyen Faktörler): Turizm faaliyetlerinin iklim ve yer şekillerinden bağımsız bir şekilde "beşerî müdahale" (yapay tesisler, tarihi alanlar, ulaşım projeleri) ile geliştirilebildiği durumlara örnekler veriniz. Coğrafi engellerin insan eliyle nasıl aşılabildiğini tartışınız. **Cevap:** Dubai gibi çöl iklimine sahip yerlerde devasa yapay adalar ve kapalı kayak merkezleri yapılarak turizm canlandırılmıştır. Ayrıca zorlu dağların tünellerle aşılması veya bataklıkların kurutularak havalimanı inşa edilmesi (Ordu-Giresun Havalimanı

9.Sınıf COĞRAFYA 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

gibi), insanın teknoloji ve sermaye kullanarak coğrafi kısıtlamaları ekonomi lehine değiştirebildiğini kanıtlar.